

DRY JANUARY DAG 18

COLUMN RICHARD KEMPER

Het grootste nieuws is vaak klein

De eerste weken van 2025 voelde als de eerste rondjes 's ochtends vroeg van Maarten van Rossem op een crosstrainer, als het inzingen van Gerard Joling na een avondje stappen, als de laatste peilingen voor Belang van Nederland. Het piepte en het kraakte en het kwam nauwelijks op gang. Maar nu zijn we dan echt begonnen. Sterker nog, we zijn los! Er is zelfs een akkoord tussen Israël en Palestina! Deze laatste zin klinkt als een contradictio in terminis. Zoiets als 'Het beschaafde tv-programma 'vandaag inside' of 'de verlegen Soundos El Ahmadi', maar de intentie is er. En eerlijk is eerlijk, er zijn heel wat huwelijken die het daarop heel lang volhouden.

Wonderlijk is dat de deal over het stoppen met ruziemaken vooralsnog vooral leidt tot ruzie over dankzij wie de deal is gesloten, Trump of Biden? Twee bejaarden die vechten om een toetje op de vrijdagmiddagafsluiting in het verzorgingstehuis ziet er chiquer uit. Ze hadden natuurlijk zoiets kunnen zeggen als „We hebben ons er beiden hard voor gemaakt en zo zie je maar, verenigd zijn we toch het sterkste.” Maar waarom stijlvol doen als het stupide kan? Natuurlijk zijn we blij. Voorzichtig blij, een beetje zoals onze kinderen als wij vroeger weer eens beloofden om de vakantie geen ruzie te maken, maar toch.

Ben ik alleen de enige die een dubbel gevoel overhoudt aan de koude getallen? Hoe moet ik het zien? Het akkoord leert ons dat voor elke Israëlische gegijzelde die Hamas vrijlaat, Israël dertig Palestijnen vrijlaat. Mag je dan zeggen dat een Israëlisch mensjeleven dertig keer zoveel meer waard is als dat van een Palestijn? Althans, zolang het een man is, want voor een militaire vrouw die Hamas vrijlaat, laat Israël vijftig Palestijnen vrij. Is een militaire Israëlische vrouw volgens deze redenatie vijftig keer zoveel waard? Of houdt Israël gewoon onevenredig veel mensen gevangen en moet die onbalans eerst worden opgeheven? Als ik de vraag hardop stel kijken mensen me vermoeid aan. Ik ben een zeikerd en we moeten vooral vieren dat we de komende decennia honderd miljard euro mogen besteden aan de opbouw van een land dat in amper anderhalf jaar kapotter is gemaakt dan een miljoen afleveringen van 'Help mijn man is klusser' bij elkaar.

Het zijn getallen die zo onwerkelijk klinken dat je ze niet kan verzinnen. En dat is dus meteen de pest met het grote wereldnieuws. We kunnen er niet bij. Dus maken we liever het kleine nieuws groot. Tygo Gernandt die dronken was. De uitgroei van Koningin Máxima na vier weken Argentinië. Of ernstiger, de blauwe bessen van Albert Heijn die worden geplukt door mensen die na wc-bezoek niet goed hun handen wassen. Dit nieuws snappen we tenminste.

Hoe dichterbij, hoe beter we erbij kunnen. Ook al is het niet leuk. Wolter Kroes heeft hersenvliesontsteking. Manuela Kemp overlijdt. Martijn Krabbé is ongeneeslijk ziek. Zeker de dappere manier waarop de sympathieke presentator dit nieuws aankondigde, maakte meer indruk dan twee bejaarde Amerikanen die vechten om de credits van een humanitaire ramp duizenden kilometers verderop.

En zo maakt het 'kleine' nieuws vaak de grootste indruk. Voor zover je het klein mag noemen. Toch is groot nieuws uiteindelijk niets anders dan heel veel beetje klein nieuws. Volgens de laatste schattingen in Gaza zelfs 45.000 beetje. Dan kunnen we er weer bij. Instagram @richardkemper

Sigrid Kaag nieuwe VN-gezant voor het Midden-Oosten

Van onze verslaggever

Washington ■ Secretaris-generaal António Guterres van de Verenigde Naties heeft de voormalige Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken Sigrid Kaag benoemd tot nieuwe gezant van de VN voor het Midden-Oosten. Kaag gaat ook door als de VN-seniorcoördinator voor humanitaire hulp en wederopbouw in Gaza, aldus een VN-woordvoerder.

De benoeming komt kort voordat een wapenstilstand in de Gazastrook moet beginnen. Volgens Kaag moeten de betrokken leiders nu zorgen dat er daadwerkelijk iets verandert in Gaza en in Israël. „Het is belangrijk voor de gijzelaars en

hun families, het is evengoed belangrijk voor alle burgers die eindelijk en nodeloos geleden hebben. Dit is het moment”, zei ze donderdag in een interview met de Amerikaanse nieuwszender CNN.

Volgens Kaag liggen er gedetailleerde plannen om de bevolking van Gaza te helpen. Toch zijn die niet zomaar uit te voeren. De bevolking van de Gazastrook zit 'gevangen binnen de grenzen van de strook, zonder uitweg, waar alles is verwoest’.

Uiteindelijk willen de Verenigde Naties dat de Palestijnse Autoriteit het voor het zeggen krijgt in Gaza, en niet de Hamas-beweging die in oktober 2023 Israël aanviel en jarenlang het gebied controleerde. Er moet volgens haar een goed en betrouwbaar toekomstplan liggen,

willen overheden en investeerders het aandurven om geld te steken in de wederopbouw.

De oorlog in de Gazastrook heeft tot nu toe 46.876 mensen het leven gekost, aldus het Gazaanse ministerie van Gezondheid. De afgelopen 24 uur zouden 88 doden zijn gevallen. Het aantal gewonden sinds 7 oktober 2023 staat volgens het ministerie op 110.642.

De Palestijnse autoriteiten houden sinds het begin van de oorlog tussen Israël en Hamas het aantal doden in de Gazastrook bij. Die cijfers worden over het algemeen als betrouwbaar beschouwd, maar wetenschappers zeiden vorige week dat het dodental mogelijk nog veel hoger ligt. Zij schatten dat er meer dan 64.000 doden zijn door de oorlog.

'Brad Pittphishing' raakt ook in ons land vrouwen

Marie Hemelrijk

Amsterdam ■ Het nieuws over de Franse Anne (53) die dacht een relatie te hebben met Brad Pitt, ging deze week de wereld over. Ze verliet haar man en raakte ruim acht ton kwijt aan de internetoplichter(s) die achter 'haar' Brad Pitt schuilgingen. De casus is bizar, maar niet uniek: ook in Nederland zijn het afgelopen jaar 25 meldingen gedaan van mensen die in de val liepen van zogenaamde beroemdheden.

Het dramatische verhaal van de Franse Anne werd in beeld gebracht in een reportage op de Franse zender TF1. Oplichters die zich voordeden als Brad Pitt, toonden via Instagram interesse in de interieurstyliste, die onervaren was met sociale media. Ze viel voor hem. Anne raakte haar huwelijk én ruim acht ton kwijt aan de neppe Brad Pitt, die haar overtuigde om zijn ziekenhuiskosten te betalen.

In de dagen na uitzending van TF1 kreeg Anne via sociale media het hoongelach van de hele wereld over zich heen. De reacties waren zo hevig, dat de Franse zender besloot om de reportage offline te halen.

Nederlandse meldingen

Wat Anne is overkomen is bizar, maar niet uniek. Ook in Nederland komt deze specifieke manier van het plegen van datingfraude voor, blijkt uit cijfers van de Fraudehulpdesk - een eerste meld- en adviespunt bij vermoedens van fraude. In de eerste elf maanden van 2024 zijn daar 25 meldingen binnengekomen van datingfraude waarbij de oplichters zich voordeden als beroemdheden (van in totaal 460 meldingen van datingfraude). In 2023 ging het om elf van zulke meldingen en in 2022 om negen gevallen.

Schaamte

„Het valt op dat bijna geen van de melders daarbij de naam van de beroemdheid noemt, misschien vanwege schaamte”, vertelt Tanya Wijngaarde van de Fraudehulpdesk. „De melders zeggen vooral dat het gaat om Amerikaanse artiesten of een

Wel of geen relatie met Brad Pitt?

ARCHIEFFOTO MEDIAHUIS

Amerikaanse filmster.” De bedragen die mensen aan deze variant van datingfraude verliezen, lopen uiteen van een paar honderd euro tot wel honderdvijftig duizend euro, zegt Wijngaarde. „Maar geld is niet het enige, mensen zijn ook een illusie armer en emotioneel vaak behoorlijk in de war.”

Anne uit Frankrijk raakte huwelijk en 800.000 euro kwijt

Sophie van der Zee, universitair docent gedragseconomie aan de Erasmus Universiteit, vergelijkt de tactiek van de oplichters met marketing. „In de marketing is het inzetten van beroemdheden een bekend fenomeen. We weten dat mensen daardoor aankopen gaan doen, dat is een marketingtruc. En heel eerlijk, wie wil er nu geen relatie met Brad Pitt? Ik snap dat dat aantrekkelijk is.”

Internetoplichters weten vaak iets voor te stellen dat net te mooi is om waar te zijn, zegt ze. „Het lijkt een buitenkansje, je ziet het ook bij andere vormen van oplichting, bijvoorbeeld bij het verhuuren van woningen die niet echt zijn. Vaak hebben slachtoffers van datingfraude

soms wel twijfels, maar de oplichters spelen daarop in. Ze zien de twijfels aankomen, ze hebben al een stapeltje met foto's liggen om in te zetten als dat nodig is.”

Ze benadrukt dat er achter datingfraude soms georganiseerde misdaad schuilgaat. „Ze zetten alles op alles om iemand verliefd te laten worden en gebruiken technologie om overtuigender te zijn.”

Vroeger was dat niet mogelijk, vervolgt Van der Zee. „Want hoe kon je iemand er nou van overtuigen dat jij Brad Pitt bent? Dat is natuurlijk veranderd aan de hand van A.I.”

Mildheid naar slachtoffers

Ze pleit dan ook voor meer mildheid jegens de slachtoffers die dit overkomt. „De schaamte die mensen na oplichting voelen, is het ergst bij datingfraude. Je bent je geld kwijt, de partner die je dacht dat je had, je vertrouwen in relaties is geschaad, en dan krijg je ook nog je omgeving - of in het geval van Anne, de hele wereld - over je heen omdat het je eigen schuld is dat je zo dom geweest bent. Dat maakt mensen echt kapot. Iedereen denkt dat het jou niet kan overkomen, maar de sociale beïnvloedingstactieken die worden gebruikt kunnen heel gewiekst zijn, niet alleen bij datingfraude maar bij allerlei vormen van internetoplichting.”